

**Universitatea Babeş-Bolyai
Facultatea de Studii Europene
Şcoala Doctorală Paradigma Europeană**

**Rezumatul tezei de doctorat:
EUROPA DE SUD-EST
GENERATOARE ŞI EXPORTATOARE DE TERORISM?**

**Coordonator ştiinţific:
Prof. univ. dr. Vasile Puşcaş**

**Doctorand:
Ciprian-Vasile Rus**

Cluj-Napoca 2017

CUPRINS

Abrevieri

Cap. I **Introducere**

- 1.1. Formularea problemei și contextul cercetării
- 1.2. Metodologie
- 1.3. Interogațiile și obiectivele cercetării

Cap. II **Cadrul teoretic-conceptual**

- 2.1. Noțiunea de terorism
- 2.2. Terorism, crimă organizată, luptă de gherilă, asasinat politic
- 2.3. Reglementări naționale și internaționale privind terorismul
- 2.4. Concluzii

Cap. III **Cadrul cultural-istoric al Europei de Sud-Est favorizant generării de terorism**

- 3.1. Europa de Sud-Est versus Balcani
- 3.2. Evenimente istorice în spațiul carpato-danubiano-pontic promotoare de violență cu tentă teroristă. Mișcarea Legionară
- 3.3. Serbia
 - 3.3.1. Legende și mituri sârbești
 - 3.3.2. Asasinarea arhiducelui Franz Ferdinand. Atentat terorist sau asasinat politic ?
- 3.4. Grecia-elemente culturale și istorice
- 3.5. Albania
 - 3.5.1. Albania, între tradiții violente și integrarea în Uniunea Europeană
 - 3.5.2. Conflictul din Kosovo, import sau export de terorism?
- 3.6. Turcia
 - 3.6.1. Obiceiuri otomane
 - 3.6.2. De la istorie, obiceiuri și tradiții kurde la exprimarea teroristă în spațiul turc

3.7. Concluzii

Cap. IV Forme organizaționale și manifestări ofensiv-defensive în spațiul sud-est european

4.1. Haiducia

4.2. Eteria

4.3. Zadruga

4.4. Concluzii

Cap. V Acte teroriste în europa de sud-est în perioada comunistă

5.1. Instaurarea comunismului

5.2. Comunism și terorism

5.3. Atentatul asupra papei Ioan Paul al II-lea

5.4. Carlos Șacalul, export sau import de terorism în spațiul sud-est european?

5.5. Concluzii

CAP. VI Amenințări asimetrice actuale în Europa de Sud-Est

6.1. Bosnia-Herțegovina: între Europa și Orientul Mijlociu

6.2. Macedonia și continuarea importului de wahhabism

6.3. Albania-între etnic și religios

6.4. Grecia

6.4.1. Grecia și atitudinea “anti”

6.4.2. Entități grecești generatoare de violență tip terorist

6.5. Turcia

6.5.1. Kurzii - între afirmare și manifestări violente asimetrice

6.5.2. Turcia și “problema armeană”

6.5.3. Kemalism versus terorism

Cap. VII Concluzii

Bibliografie

Cuvinte cheie: terorism, Europa de Sud-Est, conflict, religie, comunități, factori culturali și istorici

Rezumat:

Lucrarea analizează percepții și stereotipuri care au fost vehiculate despre aria sud-est europeană și care ar putea să fie asociate cu fenomenul terorist. Acestea sunt analizate împreună cu evenimente istorice care au avut loc în acest areal și care pot fi puse într-o conexiune cu manifestări violente sub forme asimetrice. Este analizat, totodată, contextul în care s-au creat aceste stereotipuri, fără o înțelegere clară a cutumelor și tradițiilor din acest areal, ceea ce a condus la formularea unor afirmații fără a avea susținere reală. S-a evidențiat nealinierea locuitorilor acestui areal la normele occidentale.

Din punct de vedere al tipului de cercetare ales, acesta se încadrează în cercetarea calitativă. În cuprinsul cercetării se pune accent pe observațiile empirice, analiza unor factori istorici și culturali, precum și explicarea unor conduite ale actorilor din zonă prin prisma acestora. Suportul principal al cercetării este unul de factură istorică. În cercetare sunt utilizate descrierea și analiza realității istorice și prezente, utilizând procedura verticală de jos în sus, de la particular la general (inducția). Sunt analizate, deasemenea, diverse intruziuni ale unor factori externi spațiului central-sud-est european și modalitatea în care aceștia au influențat atitudinea statelor față de manifestările de natură violentă sub forme asimetrice.

Cercetarea își propune să răspundă la două întrebări principale:

- a. Dacă spațiul sud-est european generează manifestări violente sub forme teroriste?
- b. Dacă spațiul geografic din sud-estul Europei exportă aceste manifestări teroriste în situația în care le și generează?

Lucrarea este structurată în șapte capitole, primul fiind unul introductiv.

Capitolul II al lucrării explică noțiunea de terorism, făcând distincție între asasinatul politic, lupta de gherilă și crimă organizată.

Se continuă cu analiza elementelor culturale reprezentative ale popoarelor din arealul sud-est european care sunt favorizante generării unor acte de violență sub forme asimetrice. Se analizează stereotipuri generate din spațiul extern arealului sud-est european, generalizarea unor elemente culturale și evenimente istorice, dar și evenimente istorice sau elemente culturale particulare care au influențat într-o măsură ridicată

anumite manifestări sub forme violente. Întrepătrunderile culturale generate de dominațiile imperiilor asupra popoarelor sud-est europene, islamizarea unor areale creștine coroborate cu impunerea unor norme legislative neacceptate de majoritatea sud-est europenilor au determinat, în unele areale, existența unor norme cutumiare paralele cu normele statale și care au promovat generarea de violență asimetrică, dar fără elementul de export (exemplul cel mai elocvent au fost normele cutumiare ale Kanun-ului, care au fost aplicabile în arealul montan locuit de albanezi). Unele evenimente care au avut impact asupra evoluției istorice ulterioare au generat anumite stereotipuri acționale în anumite situații pentru anumite popoare (exemplu, mitul cneazului Lazar și cel al lui Milos Obilic pentru poporul sârb). Deasemenea, un rol important l-au avut cultul strămoșilor, al vremurilor glorioase, fiecare popor revendicând maximul teritorial pe care l-a deținut la un moment dat al istoriei.

Sunt analizate forme organizaționale din arealul sud-est european, ca haiducia, Eteria și zadruga. Acestea au fost comune mai multor popoare din arealul sud-est european sau au angrenat în acțiunile lor mai multe popoare. Acestea au fost generate ca urmare a dominației imperiilor și au fost create tot ca o reacție defensivă față de acestea, ca o formă de rezistență a popoarelor dominate. Aceste organizații au generat manifestări violente sub forme asimetrice fără a exista export.

Perioada în care popoarele sud-est europene s-au aflat sub dominația sovietică, ideologia comunistă a fost cea care a implementat metodele acționale. Comunismul s-a impus prin utilizarea terorii. Deasemenea, teroarea a fost utilizată de către diverse facțiuni din cadrul partidelor comuniste și ca armă de eliminare a opoziției.

În perioada comunistă s-au utilizat manifestările teroriste și pentru eliminarea opoziției disidenților. Manifestările violente sub forme teroriste împotriva disidenților a avut atât scopul de a elimina opoziția cât și scopul de a induce sentimentul de insecuritate, de teroare în rândul celorlalți disidenți care se manifestau împotriva regimurilor comuniste. Aceste metode de acțiune au fost importate în mod forțat de către instituțiile statale, fiind impuse odată cu ideologia comunistă promovatoare de teroare, contrar voinței naționale. Sunt analizate acțiunile teroristului „Carlos Șacalul” care a fost utilizat de regimurile comuniste în scopul generării de manifestări teroriste, dar și atentatul asupra Papei Ioan Paul al II-lea.

Ulterior, sunt puse în discuție amenințările asimetrice actuale în Europa de Sud-Est.

Bosnia-Herțegovina a fost teatrul unor manifestări sub forme asimetrice în timpul conflictului cu armata iugoslavă. Ceea ce a particularizat acest conflict a fost importul de forță combatantă, de către Bosnia-Herțegovina, din Orientul Mijlociu. Cu toate că autoritățile bosniace încercau să dea conotații etnice și naționaliste conflictului, importul s-a făcut sub conotații pur religioase. Forța combatantă importată a fost sub forma luptătorilor mujahedini, adepți într-o mare măsură a curentului religios wahhabi. Acest curent religios islamic promovează generarea de violență sub forme asimetrice în scopul impunerii islamului. Ulterior, după finalizarea conflictului din Bosnia-Herțegovina, o parte din luptătorii mujahedini au primit cetățenie bosniacă instituindu-se în acest stat comunități de adepți wahhabi care și-au dezvoltat cutume proprii, inclusiv accesul forțelor de ordine făcându-se cu dificultate în arelul în care se aflau acestea. S-au dezvoltat tabere de instruire pentru diverși luptători, angrenați în producerea mai multor atentate teroriste, inclusiv în statele occidentale.

Importul de forță combatantă în Bosnia-Herțegovina a fost continuat de încercarea de a exporta această forță, dinspre Bosnia-Herțegovina și Orientul Mijlociu, spre Macedonia, unde să lupte de partea etnicilor albanezi-musulmani. Odată ce această forță și-a atins scopul în Bosnia-Herțegovina, aceasta s-a îndreptat spre Macedonia, unde factorul motivațional a fost cel religios, dar cel invocat a fost cel etnic. Intervenția Marilor Puteri a stopat conflictul din Macedonia, care s-a încheiat prin Acordul de la Ohrid.

În ceea ce privește Albania, împărțirea teritoriilor, din 1913, a lăsat în afara arealului albanez o parte însemnată a albanezilor, ceea ce a determinat mai multe consecințe: crearea unor comunități puternice de albanezi în Kosovo, Serbia, Macedonia și Grecia, dar și concentrarea unui număr ridicat de albanezi pe un areal teritorial destul de redus (Albania). Pe de altă parte, albanezii sunt preponderent de religie musulmană, religie aflată în contradicție cu religia creștină, predominantă în zonele din jurul Albaniei. Totodată, aceste comunități albaneze beneficiau deja de o istorie și o cultură proprie, comună cu cea a albanezilor din Albania, ceea ce îi făcea și mai greu integrabili în comunități non-albaneze. Majoritatea albanezilor au trecut la religia musulmană în perioada de dominație a Imperiului Otoman pentru a beneficia de diverse avantaje, însă

cu toate acestea, în părțile montane ale Albaniei nu s-a reușit schimbarea în esență a normativelor locale albaneze, aplicarea normelor cutumiare fiind frecventă. Normele cutumiare au făcut deseori apel la manifestări violente sub forme asimetrice, mai ales sub forma asasinatului. Organizarea socială a albanezilor mai ales în zona montană, a fost pe clanuri, importanța clanului și a familiei fiind prioritare pentru membrii săi și în raport cu statul. Factorul etnic, ca factor generator de violență, poate fi invocat în relațiile albanezilor din afara Albaniei, în special cu Serbia, Macedonia și Grecia.

„Conflictul civilizațiilor”, invocat de Samuel Huntington, poate fi văzut din mai multe puncte de vedere: conflict între musulmanii albanezi versus europenii creștini, conflict între practicantii kanun-ului (dreptului cutumiar, în general) și normativul european care este introdus treptat în Albania, dar și între modul de viață al clanurilor, ca sub-sistem organizațional, cu ocupații legate de crimă organizată și promovarea unor interese prin mijloace violente și normativul european și atlantic. Este posibil ca o acțiune de identificare națională să înceapă a se realiza acum și prin factorul religios, ca factor diferențial față de națiunile înconjurătoare. Factorul etnic, ca factor generator de violență, poate fi invocat în relațiile albanezilor din afara Albaniei, în special cu Serbia, Macedonia și Grecia. Diferențele culturale, mai ales cele religioase, au accentuat factorul etnic ca provocator de disensiuni generatoare în violență. La acestea se adaugă intervenția extremist-religioasă din Orientul Mijlociu, susținută de ideea de ajutorare a co-religionarilor formați din etnicii albanezi din Kosovo și Macedonia.

În aceste condiții, Albania nu se putea poziționa decât în favoarea etnicilor albanezi din Kosovo, însă fără a avea potență financiară necesară acordării de suport material, opțiunile Albaniei fiind acelea de lobby în spațiul occidental în favoarea Kosovo, sprijin de intelligence și promovarea relațiilor cu statele care manifestau suport pentru Kosovo, inclusiv cu cele din Orientul Mijlociu, în special cu Arabia Saudită, dar și cu Kuweit, stat apropiat de Albania.

Radicalizarea extremiștilor etnici albanezi a fost confirmată și prin exemplele care vin în demonstrarea acesteia. Astfel, la începutul anului 2015, la Torino, în Italia au fost arestate persoane de cetățenie italiană (de origine marocană) și din Albania. Acestea recrutau luptători pentru Statul Islamic și se aflau în contact cu un combatant în Siria și

care anterior vizitase Albania, iar mai mulți islamiști albanezi sunt judecați, în Albania, pentru derularea de activități de recrutare pentru Statul Islamic etc.

Islamismul liberal adoptat de către albanezi este agresat de o formă de islamism nouă în acest spațiu, promovată de către Arabia Saudită, care și-a pus bazele expansiunii sale ideologice pe seama wahhabism-ului. Expansiunea wahhabism-ului asupra islamului tradițional albanez este atestată de radicalizarea etnică a albanezilor, prin recurgerea tot mai des a acestora la violență, prin actele de violență din Macedonia, inclusiv prin penetrarea granițelor dinspre Kosovo de către elemente generatoare de terorism care l-au exportat din spațiul kosovar în cel macedonean.

În Grecia, cultura cu puternice valențe de export în spațiile extrateritoriale și istoria spartană care chema la acțiuni războinice au determinat un puternic spirit naționalist și dorință de reafirmare europeană. La acestea se adaugă adâncă ancorare a religiei creștin ortodoxe în mentalul colectiv grec, aflată în antiteză cu cea musulmană, exportată de otomani. S-au dezvoltat două curente în Grecia: “progonoplexia”, adică “obsesia străbunilor, străbunia” și “arheolatria”, adică, “venerarea Antichității”. Conceptului de “Megali Idea” se opun, ca adversari imediat identificabili, Turcia, Albania, Macedonia și instituțiile din care face parte Grecia, ca sistem pro-globalizare: NATO și Uniunea Europeană. Deasemenea, în perioada conflictelor iugoslave au fost grupuri de greci care au luptat împotriva musulmanilor, de partea sârbilor. Pericolul radicalizării islamice a Bosniei-Herțegovina, Kosovo și Albaniei vine în contradicție cu spiritul național, exprimat prin ortodoxism, al grecilor care au inclusă în mental și teama unei posibile încercuiri islamice, probabil coordonată de Turcia. Majoritatea entităților cu manifestări extremiste din Grecia sunt adeptele ideii de “Megali Idea”, sens în care este posibil ca orice promotor al globalizării să contravină dorinței de nealterare a tradiției, religiei și teritorialității grecești.

În Grecia s-au dezvoltat mai multe entități generatoare de violență sub forme asimetrice, teroriste și care și-au îndreptat acțiunile împotriva unor obiective aparținând Organizației Tratatului Nord Atlantic, Uniunii Europene etc., în general împotriva organizațiilor globaliste și a statelor care susțin globalizarea. Se considera că acestea influențează, în sens negativ, independența Greciei. Totodată, trebuie menționat faptul că organizațiile grecești generatoare de violență asimetrică sub forma fenomenului terorist

nu derulează activități în afara spațiului grec, acestea limitându-și acțiunile de a genera violență doar în limitele revendicate a fi necesar curățate de elementele care alterează cultura și religia greacă.

În special locuitorii din insula Mani și cei din Creta au dezvoltat norme cutumiare paralele cu cele statale. Locuitorii insulei Mani se consideră urmașii spartanilor, păstrătorii tradițiilor războinice ale acestora. Datorită faptului că locuitorii acestei insule nu au capacitatea de a genera acțiuni ofensive, aceștia au dezvoltat un puternic spirit defensiv, reflectat inclusiv în arhitectura unor imobile din acest areal: locuințe care au turnuri, în care membrii clanului se izolează în cazul unui conflict cu un alt clan sau în cazul unei invazii.

Turcia kemalistă a dus o luptă de identificare națională în urma dispariției Imperiului Otoman și a autorității acestuia. Aceasta a determinat apariția unui antagonism accentuat între statul turc nou creat și kurzi care, până la acel moment, erau legați de acesta cel puțin din punct de vedere religios și al recunoașterii autorității sultanului. Incapacitatea kurzilor de a se identifica într-un spațiu teritorial statal a generat atitudini și acțiuni de revoltă din partea acestora, acțiuni care s-au transformat în manifestări violente sub forme asimetrice, inclusiv sub forme teroriste. În acest sens au fost create de kurzi mai multe organizații care au avut ca obiectiv afirmarea identitară kurdă și au efectuat atentate teroriste împotriva unor obiective turce. Cea mai cunoscută organizație de acest tip a fost Partidul Muncitorilor din Kurdistan (P.K.K.). Din punct de vedere ideologic, mișcarea de afirmare identitară kurdă, care a acționat sub know-how-ul PKK, a avut ca geneză puncte ideologice marxist-leniniste al căror adept era liderul Abdullah Ocalan. Ulterior, concepția ideologică a migrat spre valențe maoiste, cu puternice accente de centralism și chiar un cult al personalității liderului kurd. Opțiunea pentru ideologia marxist-leninistă poate fi explicată și prin faptul că majoritatea kurzilor proveneau din păturile sociale inferioare, din mediul rural cu un nivel de trai destul de scăzut și cu acces la educație limitat. Se manifestau destul de accentuat legăturile tribale tradiționale kurde cu cutumele comportamentale, paralele cu normele statale și care confereau liderului tribal atribuții peste normativele statale.

Este dificil de discutat despre o strategie comună kurzilor pentru crearea Kurdistanului. În istoria relativ recentă au apărut acțiuni cu impact pe plan internațional

care deserveșc interesului comun al kurzilor: înființarea unor institute kurde, la Paris, Bruxelles, Berlin, Moscova și Washington D.C., librărie kurdă la Stockholm și organizații kurde privind protecția drepturilor omului (Asociația Internațională privind Drepturile Omului din Kurdistan, la Bonn și Proiectul pentru Drepturile Omului din Kurdistan, la Londra).

Kurzii reprezintă, în momentul de față, principala amenințare teroristă pentru Turcia, însă în ceea ce privește manifestările kurzilor, sub forma unor atentate teroriste, pe teritoriul Europei și al Statelor Unite ale Americii, acestea sunt inexistente. Strategia kurzilor promovează atragerea statelor europene și Statelor Unite pentru susținerea “cauzei kurde”.

Deasemenea, Turcia se confruntă și cu “problema armeană”. Trebuie menționat faptul că, pe lângă revendicările teritoriale ale armenilor și solicitarea de drepturi lărgite, aceștia sunt preponderant de religie creștină, ceea ce accentuează diferențele culturale față de turci. La acestea se adaugă “genocidul armean”, nerecunoscut de Turcia, dar recunoscut de o parte a comunității internaționale. O reacția exprimată prin manifestări violente asimetrice față de “genocidul armean”, sub forma asasinatului, a fost “Operațiunea Nemesis”. În cadrul acesteia, liderii otomani care au hotărât acțiunea represivă asupra armenilor au fost asasinați în diverse locuri din Europa. Sentimentele anti-turce dezvoltate de “genocidul armean” au identificat supapa de manifestare și au creat geneza motivațională de manifestare anti-turcă sub formă de violență asimetrică. Diferențelor cultural-religioase și tensiunilor de natură teritorială li s-a adăugat o motivație bazată pe factori care exced acestora și care se bazează pe ideea de supraviețuire națională (deportarea armenilor care a afectat grav dezvoltarea populației armene, inclusiv prin deșrădăcinare). Cea mai cunoscută organizație armeană care a generat manifestări violente sub forme asimetrice a fost Armata Secretă de Eliberare a Armeniei-ASALA.

ASALA și organizațiile asociate acesteia au comis un număr destul de ridicat de atentate teroriste sau asasinate, arealul de manifestare fiind atât Europa, Asia cât și America de Nord. Rolul manifestărilor asimetrice de tip terorist și asasinat a fost acela de a mediatiza problema armeană, a pune presiune pe statul turc în vederea identificării unor soluții în tandem cu inocularea sentimentului de insecuritate persoanelor care se opun

interesului armean. ASALA a optat pentru crearea unei baze în Orientul Mijlociu, arie unde nu este supusă aceluiași rigori legislative, în ceea ce privește securitatea, ca și în Europa. Orientarea doctrinară a organizațiilor armene este una marxistă.

S-a creat o cooperare între organizațiile teroriste armene și cele kurde în pofida diferențelor cultural-religioase semnificative. Punctele comune de interes între cele două tabere aliate sunt: adversarul comun, reprezentat de către Turcia, ideologia asemănătoare, de orientare marxistă, dar și o parte din bazele principale care se află și în zona Orientului Mijlociu.

Reprimarea violentă a statului turc a oricăror manifestări care ar putea leza în cel mai mic mod centralismul Turciei este rezultatul interpretării implementării doctrinei kemaliste. Turcia nu a dezvoltat organizații teroriste întrucât statul turc este cel care a derulat activități împotriva minorităților kurde și armene, a acționat conform doctrinei kemaliste care a fost impusă prin forță militară, iar kemalismul cere laicitate și rigurozitate instituțională. Turcia a manifestat o atitudine defensivă referitor la violența asimetrică. Chiar dacă s-a exprimat prin atacuri militare asupra unor entități teroriste, scopul era unul defensiv, acela de a apăra statul turc, pan-turcismul și doctrina centralistă promovată de kemalism.

Au existat, în Turcia, și organizații secrete care au reușit să racoleze membrii importanți din structurile de putere statale. Aceste organizații au apelat la manifestări violente sub forme asimetrice, dar mai ales sub forma asasinatului politic. Aceste organizații invocă lupta pentru menținerea identității naționale a Turciei și a valorilor seculare introduse de către Mustafa Kemal Atatürk. Aceste organizații (Energekon, “Mișcarea Gullen” sau “Hizmet”) nu pot fi catalogate ca fiind organizații teroriste, ci organizații care se implică în lupta pentru putere din Turcia și care utilizează și mijloace subversive.

Turcia nu este un stat generator de terorism. Turcia se confruntă cu manifestările sub forme teroriste, manifestări care sunt generate de entități de pe teritoriul său și care au ca scop afirmarea identitară. Inflexibilitatea Turciei manifestată față de minoritățile naționale a generat reacții violente sub forme asimetrice. Cultura turcă, moștenită de la otomani, presupune rigurozitate instituțională, aspect care se îmbină cu religia islamică, care implică un grad ridicat de conservatorism.

Wahhabiștii, care au sosit în sud-estul Europei cu ocazia conflictului din Bosnia-Herțegovina, au reprezentat o intruziune în cultura locală. Succederea după conflictul din Bosnia-Herțegovina a conflictelor din Kosovo și Macedonia a găsit ca fiind deja prezentă în proximitate a unei comunități wahhabiste care era pregătită pentru a se manifesta violent. Importul de wahhabism s-a făcut în trei etape, care coincid cu cele trei conflicte. Comunitățile enclavizate de wahhabi reprezintă o problemă pentru instituțiile cu atribuții în menținerea ordinii publice, în ceea ce privește generarea de violență. O parte însemnată, raportat și la numărul total de populație, dintre persoanele cu cetățenie bosniacă că s-au deplasat în Orientul Mijlociu pentru a lupta în cadrul Statului Islamic (Daesh).

Chiar dacă s-ar admite existența unui plan de aducere, în arealul sud-est european, de factori generatori de manifestări violente asimetrice, acest plan a fost întrerupt prin acțiunea din Macedonia, unde minoritatea albaneză nu a câștigat în confruntarea cu forțele macedonene. Deasemenea, faptul că wahhabiștii au fost expulzați din arealul sud-est european, iar cei care au mai rămas au fost enclavizați, susține nereușita eventualului plan de wahhabizare. Comunitatea de wahhabiști prezintă, totuși, un pericol de generare și exportare de violență sub forme asimetrice.

Despre existența lui “homo balkanicus” credem că nu se poate vorbi decât pentru perioade temporare determinate și scurte, când condițiile istorice au impus un țel comun de acțiune pentru mai multe popoare din sud-estul Europei, pentru înfăptuirea unui interes comun, dar a existat, totodată, și o forță care să dețină o putere unificatoare. Odată obiectivele atinse sau simpla constatare a faptului că, în momentul respectiv, scopurile nu puteau fi atinse, a dus la dispariția lui “homo balkanicus”, până la apariția unor noi țeluri sau revitalizarea celor vechi. “Homo balkanicus” nu a avut constanță pentru a genera cutume, organizații și acțiuni comune de anvergură popoarelor din sud-estul Europei. Elementele comune existente la mai multe state se datorează, în principal, întrepătrunderii populațiilor și influențelor culturale. Sunt greu identificabile, în sud-estul Europei, tipare comune de acțiune pentru “homo balkanicus”. Unele comunități din arealul sud-est european sunt predispuse a accepta, pentru atingerea scopurilor proprii, a unor importuri de norme cutumiare din arealul Orientului Mijlociu, ceea ce determină alterarea propriilor norme. În acest caz pot apărea unele manifestări sub forme teroriste.

Ultima parte a tezei prezintă concluziile rezultate în urma analizei întreprinse.

Bibliografie (selectivă)

1. Lucrări generale

- Abraham, Flaviu Leontin, *Provocări epistemologice ale totalitarismului. O metodologie a studiului regimurilor comuniste*, Editura Muzeului Național al Literaturii Române, 2013
- Arendt, Hannah, *L'imperialisme*, Paris, Editura Fayard, 1982
- Bakic-Hayden, Milica, *Creating Historical Memory: Individual, Local and National Identities. National Memory as Narrative Memory. The Case of Kosovo, in Balkani Identities. Notion and Memory*, Editor Maria Todorova, New York, University Press, Washinton Square, New York
- Beranek O.; Tupek P., *Dvoji tvar islamske charity*, Brno:CDK, 2008
- Berindei, Dan, *Revoluția română din 1821*, București, Editura Academiei Române, 1991
- Bernal, Martin, *Black Athena: The Afroasiatic Roots of Classical Civilization*, vol.1, The Fabrication of Ancient Greece 1785-1985, New Brunswick, Rutgers University Press, N.J., 1987
- Besancon, Alain, *Nenorocirea secolului. Despre comunism, nazism si unicitatea Șoabului*, Traducere din franceză de Mona Antohi, București, Editura Humanitas, 1999
- Betea, Lavinia, *Lucrețiu Pătrașcanu. Moartea unui lider comunist*, București, Editura Curtea Veche, 2011
- Bodunescu, Ion, *Terorismul- Fenomen global*, București, Casă Editorială Odeon, 1997
- Brusanowski, Paul, *Religie și stat în islam*, București, Editura Herald, 2009
- Buxton, Noel and Leese, C. Leonard, *Balkan Problems and European Peace*, New York, Charles Scribner's Sons, 597-599, Fifth Avenue, 1919, în <https://archive.org/stream/balkanproblemsen01noel=page/n7/mode/2up>, accesat la 04.03.2017
- Buzoianu, G.T., *Cugetări asupra popoarelor vechi. Berberii. Hesperidele. Cartagena*, București, Editura Librăriei Carol Muller, 1896

- Corm, Georges, *Europa și Orientul. De la balcanizare la libanizare: istoria unei modernități neîmplinite*, Traducere de Ioana Rotund, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1999
- Eisner, Robert, *Travels to an Antique Land: The History and the Literature of Travel to Greece*, University of Michigan Press, Ann Arbor, 1991
- Frucht, Richard C., *Eastern Europe: An Introduction to the People, Lands and Culture*, Santa Barbara, California; Denver, Colorado; Oxford, England, ABC-CLIO, 2005
- Giurescu, Dinu C., *Uzurpatorii. România, 6 martie 1945- 7 ianuarie 1946*, București, Editura Vremea XXI, 2004
- Glatz, Ferenc, *Minorități în Europa Centrală. Analiză istorică și un Cod al comportamentelor*, Budapesta, Europa Institut Budapest, 1993
- Gorbovski, Alexandru; Semenev, Iulian, *Zacrîtîe staniț istorii*, Moscova, Editura Mîsli, 1988
- Hubbard, G.E., *From the Gulf to Ararat. An Expedition through Mesopotamia and Kurdistan*, London, William Blackwood and Sons Edinburgh and London, 1916
- Huntington, Samuel, *The Clash of Civilisation and the Remaking of Order*, Simon&Schuster, Editura Antet, 1998
- Korkut, Dede, *Povestiri*, Traducere, adaptare, notă asupra ediției și glosar de Nermin Yusuf și Nevzat Yusuf Sarigol, cuvânt înainte Nevzat Yusuf Sarigol, post-față de Samil Cenșidov, București, Editura Paideia, 2002
- Luizard, Pierre-Jean, *Modernizarea țărilor balcanice*, Traducere de Lelia Rădulescu, București, Editura Artemis, 2008
- Merari Ariel, *Driven To Death: Psychological and Social Aspects of Suicide Terrorism*, Oxford University Press, London, 2010
- Paul Mojzes, *Balkan Genocides: Holocaust and Ethnic Cleansing in the Twentieth Century*, Lanham. Rowman&Littlefield, 2011
- Nedelcu, Octavia, *Istoria literaturii sârbe vechi*, Ediția a II-a revizuită, București, Editura Universității 2008
- Olteanu, Antoaneta, *Homo balcanicus. Trăsături ale mentalității balcanice*, București, Editura Paideia, 2004

- Prevelakis, Georgios, *Balcanii. Cultură și geopolitică*, Traducere de Nicolae Șerban Tanașoca, București, Editura Corint, 2001
- Renouvin, Pierre, *Primul Război Mondial*, Traducere argument și note de Lucia Popa, București, Editura Corint
- Stănciulescu, Mihaela, *Geostrategie și geopolitică post-Război rece în Balcani*, Cluj, Editura Presa Universitară Clujeană, 2013
- Stângă, Valentina, *(Post) modern Culture of Terrorist Violence. Culture Studies*, București, Editura Paralela 45, 2009
- Tariq Ali, *Ciocnirea fundamentalismelor. Cruciade, jihaduri și modernitate*, Traducere de Ion Vladoiu, Prahova, Editura Antet XX Press, Editia a V-a
- Vopicka, Charles J., *Secrets of the Balkans. Seven years of a diplomat's life in the storm centre of Europe*, Chicago, Rand Mc Nally & Company, 1921, p.1, în <https://archive.org/stream/secretsofbalkans01vopi=page/n7/mode/2up>, accesat la 04.03.2017
- Wayne S.Vucinich, *Imperiul Otoman. Turci, bizantini, occidentali, armeni și arabi. Istorie și consecințe*, Traducere de Alexandra Stan, Târgoviște, Universitatea Valahia, Facultatea de Teologie-Litere, 2005
- Waltz, Pierre, *La question de l'orient dans l'Antiquite*, Payot, Paris, 1942
- Wright-Neville, David, *Dicționar de terorism*, Traducere de Sorina Precup, Cluj-Napoca, CA, Publishing, 2010

2. Lucrări speciale

- Accattoli, Luigi, *Karol Wojtyla. Omul sfârșitului de mileniu*, Traducere de Laszlo Alexandru, Cluj-Napoca, Casa de Editură Viața Creștină, 1999
- Altermatt, Urs, *Previziunile de la Sarajevo. Etnonationalismul în Europa*, Traducere de Johann Klusch, Iași, Editura Polirom, 2000
- Ancuța, Călin Radu, *Arhiducele Franz Ferdinand și rolul său în relațiile româno-austriece-ungare*, București, Editura Fundația Pentru Democrație și Educație Politică, 2002
- Andrew, Cristopher; Gordievski, Oleg, *KGB. Istoria secretă a operațiunilor sale externe de la Lenin la Gorbaciov*, Traducere de Doina-Mihaela Știucă, București, Editura All, 1994

- Anghel, Gheorghe, *The War in Bosnia 1992-1995: Analyzing Military Asymmetries and Failures*, Bucharest, Romania, Military Publishing House, 2001
- Balliu, Fahri, *Berisha și Albania democratică*, Traducere de Puiu Tiberius, Leda-Grupul Editorial Corint, 2011
- Biagini, Antonello, *Istoria Turciei contemporane*, Traducere de Ioana Mândrescu, Cluj-Napoca, Editura Accent, 2005
- Bianchini, Stefano, *Problema iugoslavă*, Traducere de Luminița Cozma, București, Editura All, 2003
- Bokovay, Melisa Katherine; Irvine, Jill A., Carol S.Lilly, *State-society relations in Yugoslavia, 1945-1992*, Scranton, Ed.Haddon Craftsmen, 1997
- Bois, Thomas, *The Kurds*, Translated from the French by M.W.M.Welland, Khayats, Beirut, 1966, published by Khayat Book & Publishing Company S.A.L.90-94 Rue Bliss, Beirut, Lebanon
- Brailsford H.N., *Macedonia: Its Races and Their Future*, Methnen, London, 1906, XI
- Cazazian, Mihai Stepan; Antonian, Eduard, *Mărturii. Genocidul armenilor*, București, Editura Ararat, 1998
- Clagg, Richard, *Scurtă istorie a Greciei*, Traducere de Lia Brad Chisacof, Iași, Editura Polirom, 2006
- Cummings, Richard H., *Securitatea contra Europa Liberă*, Editura Adevărul, 2011
- Dahrendorf, Ralf; Furet, Francois; Geremek, Branislaw, *Wohim Stenert Europa? Ein Streitgesprach*, Editat de Lucio Caracciolo, Frankfurt de Main, New York, 1993
- Domenico del Rio, *Karol cel mare. Istoria papei Ioan Paul al II-lea*, Traducere de Mihaela Voicu, Roma, Paoline Editoriale Libri, 2003
- Donia, Robert J.; Fine, John V.A. jr., *Bosnia and Hercegovina: A tradition Betrayed*, New York, Columbia University Press, 1994
- Donnelley Paul, *Asasiniși asasinate*, Traducere de Dan Starcu, București, Litera Internațional, 2009
- Driver, G.R., *Studies in Kurdish History*, Magdalen Kollege, Oxford, în bnk.institutkurde.org/images/pdf/NTUM7ZVQS8.pdf, accesat la 15.02.2014
- Duma, Valentin-Tania, *Minoritate, identitate și securitate in Orientul Mijlociu. Studiu de caz: minoritatea kurdă*, Coordonator științific Adrian Ivan, Cluj-Napoca,

- Universitatea Babeș Bolyai, Facultatea de Istorie și Filologie, Departamentul de Studii Internaționale și Istorie Contemporană, Școala Doctorală de Relații Internaționale și Studii de Securitate, 2012
- Fraser, J.Baillie, *Travels in Koordistan, Mesopotamia including an Account of Parts of those Countries Hitherto Unvisited by Europeans with Sketches of the Character and Nonner of the Koordish and Arab Tribes*, vol.I și II, London, Richard Bentley, New Burlington Street, 1940
 - Frattini, Eric, *KGB. Fantomele de la Lubianka*, Traducere de Ana Cristina Popa, București, Editura Tritonic Grup Editorial, 2006
 - Gallagher, Tom, *Balcanii în Noul Mileniu. În umbra războiului și a păcii*, Traducere din engleză de Gabriela Ionescu, București, Editura Humanitas, 2006
 - Goff, A.; Fawcett, Hugh A., *Macedonia: A Plea for the Primitive*, John Lane, London and New York, 1921, XV
 - Hamilton, A.M., *Road Through Kurdistan. The Narrative of an Engineer in Iraq*, London, Ed.Faber and Faber Ltd., 1937
 - Harry De Windt, *Through Savage Europe*, T.Fisher Unwin, London, 1907
 - Hay, W.R., *Two Years in Kurdistan. Experience of a Political Officer.1918-1920*, London, Sidqwick and Jackson, Ltd.3, Adam Street, Adelphi, W.C. 1921
 - Husărescu Z.I., *Mișcarea subversivă în Basarabia*, Chișinău, Atelierele imprimeriei Statului din Chișinău, 1925
 - Kadare, Ismail, *Generalul armatei moarte*, Traducere de Marius Dobrescu, București, Editura Polirom, 2002
 - Kadare, Ismail, *Aprilie spulberat*, Traducere și cuvânt înainte și note de Marius Dobrescu, București, Editura Univers, 1990
 - Kaplan, Robert D., *Fantomele Balcanilor:o călătorie în istorie*, București, Editura Antet, 2000
 - Knight, Amy, *KGB după KGB. Scurtă istorie a eternei Securități de stat*, Traducere de Natalia Polikarpov, Ploiești, Editura Elit
 - Kovacs Robert, *Identitate istorică și teritorială a poporului kurd*, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2013

- Kullolli, Arben, *Proselytization in Albania by Middle Eastern Islamic Organization*, Monterey, CA:Master's thesis Naval Postgraduate School, March, 2009
- Mappes-Miediek, Norbert, *Mafia din Balcani.State aflate în puterea crimei-o primejdie pentru Europa*, Traducere de Dumitru Hîncu, Bucuresti, Editura Vivaldi, 2005
- Martin Von Bruinessen, *The Kurds in Turkey*, MERIP Reports, no.121, „State terror in Turkey”, feb.1984
- Martin Von Bruinessen, *Agha, Shaikh and State. The Social and Political Structures of Kurdistan*, Zeed Books Ltd.London and New Jersey, 1992
- Mitrokhin, Vasili; Andrew, Cristopher, *Arhiva Mitrokhin.KGB în Europa și în vest*, Traducere de Ion Aramă, București, Editura Orizonturi, 2007, vol.1
- Mitrokhin, Vasili; Anrew, Cristopher, *Arhiva Mitrokhin. KGB-ul în lume*, vol.2, Traducere de Anca Irina Ionescu, București, Editura Orizonturi, 2006,
- Mosely, Philip E., *The Zadruga*, Edited by Robert F.Byrnes, Introduction by Margaret Mead, Notre Dame-London, University of Notre Dame Press
- Mosely, Philip E., *Adaptation for Survival:The Varzic Zadruga*, în „Communal family in the Balkans: The Zadruga”, University of Notre Dame Press, 1976, p. 31
- Mrs.Bishop (Isabella L.Bird), *Journeys in Persia and Kurdistan Including a Summer in the Upper Karun Region and a Visit to the Nestorian Rayacs*, vol.II, London, John Murray, Albemarle Street 1891
- Nivat, Anne, *Islamiștii. Cum ne văd ei pe noi*, Traducere din limba franceză de Luiza Gervescu, București, Editura Corint, 2011
- Oțetea, Andrei, *Tudor Vladimirescu și revoluția din 1821*, București, Editura Științifică, 1971
- Perry, Duncan, *The Politics of Terror: The Macedonian Liberation Movements*, Duke University Press, Durham, N.C., 1988
- Petrescu, Stan, *Amenințări primare. Terorism. State la răscruce.Conflicte locale și regionale. Sărăcie și migrație ilegală*, București, Editura Militară, 2008
- Popescu, Elena Lorena, *Provocări și dileme ale intervenției umanitare după Razboiul Rece. Studiu de caz:Bosnia-Herțegovina*, Iași, Editura Lumen, 2006
- Primakov, Evgheni, *Lumea după 11 septembrie*, București, Editura Institutului Cultural Român, 2003

- Rama, Edi, *În culisele puterii*, Traducere de R.T.Melonashi, București, Editura Corint Books, 2014
- Safta, Radu Gabriel; Felezeu, Călin, *Turcia contemporană între moștenirea kemalistă și Uniunea Europeană*, București, Editura Publishing, 2011
- Sakowski, Konrad, *Marii criminali ai KGB-ului*, Traducere de Alexandru G.Șutan, Iași, Editura Timpul, 1999
- Schmid , Alex P.; Jongman , Albert J., *Political Terrorism: A New Guide to Actors, Authors, Concepts, Data Bases, Theories and Literature*, foreward by Irving Louis Harowitz, expanded and updated edition prepared under the Center for International Affairs, Harvard University, Transaction Publishers, 1988, New Brunswick (U.S.A.) and London (U.K.)
- Schrom, Oliver, *În umbra șacalului Carlos și inițiatorii terorismului internațional*, Traducere de Erika Dumitrașcu, București, Editura Vremea XXI, 2003
- Secheșan, Valentina-Tania, *Problema kurdă în contextul mizelor irakiene*, Iași, Editura Lumen, 2008
- Selian, Sergiu, *Istoria unui genocid ignorat*, București, Silex-Casa de Editură, Presă și Impresariat SRL, 1994
- Selian, Sergiu, *Călător prin Armenia*, București, Editura Ararat, 2000
- Servier, Jean, *Terorismul*, Traducere de Bogdan Geangalău, Studiu introductiv de Nicu Gavriluță, Iași, Institutul European, 2002
- Sherman, Laura, *Fire on the Mountain: The Macedonia Revolutionary Movement and the Kidnapping of Miss Stone*, East European Monographs , Boulder co., no.62, New York, Columbia University Press, 1980
- Sookhdeo, Patrick, *Să înțelegem terorismul islamic*, Prefață de sir Hugh Beach, Oradea, Editura Făclia, 2006
- Southgate, Horatio, *Narrative of a Tour Through Armenia, Kurdistan, Persia and Mesopotamia with Observations on the Condition of Mohammedanism and Christianity in Those Kountries*, vol.I și II, London, Tilt and Bogue, 86, Fleet Street, D.Appleton and Co., New York, MDCCCXL
- Tămășan, Adriana, *Identitate și alteritate la kurzi în secolele XIX, XX*, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2009

- Todorova, Maria, *Balcanii și balcanismul*, Traducere din engleză de Mihaela Constantinescu și Sofia Oprescu, București, Editura Humanitas, 2000
- Tofan, Liviu, *Șacalul Securității. Teroristul Carlos în solda spionajului românesc*, Iași, Editura Polirom, 2013
- Vopicka, Charles J., *Secretele Balcanilor. Șapte ani din viața unui diplomat în centrul furtunos al Europei*, Iași, Institutul European, 2012
- Yallop, David, *Până la calătul lumii: în căutarea Șacalului*, Traducere din limba engleză de Dana-Irma Paradovschi, București, Editura All, 1994
- Young, Antonia, *Religion and Society in Present Day Albania*, New York, Institute for European Studies, Cornell University, 1997
- Woodward, Susan L., *Bosnia and Herzegovina*, apud Leokadia Drobizheva, Rose Gottemoeller, Catherine Mc Ardle Kelleher, Lee Wolker (Eds.), *Ethnic Conflict in the Post-Soviet World: Case Studies and Analysis*, M.E.Sharpe, Armorek, N.Y., 1996

3. Studii și articole

- Abtop, Medina, *Bosnian's Wahhabis are Targets of BIH's Latest Police Action*, în <https://occrp.org/occrp/ru/blog/2619-bosnias-wahhabis-are-targets-of-bihs-latest-police-action>, accesat la 06.02.2015
- Akyol, Mustafa, *Islamic fundamentalism has more to do with anti-westernism than with faith*, in Turkish Daily News, 10-11.03.2008
- Alexe, Vladimir, „Culisele atentatului de la Europa Liberă”, în www.9am.ro/stiri-revista-presei/2005-06-28/culisele-atentatului-de-la-europa-libera.html, accesat la 30.12.2013
- Alex the Jong, *Stalinist Catterpillar into Libertarian Butterfly-The Evolving Ideology of the PKK*, în <https://libcom.org/history/stalinist-catterpillar-libertarian-butterfly-evolving-ideology-pkk-alex-de-jong>, accesat la 22.09.2015
- Almkhtar, Sarah și Wallace, Tim, *Why Turkey is Fighting the Kurds who are Fighting ISIS*, în http://www.nytimes.com/interactive/2015/08/12/world/middleeast/turkey-kurds-isis.html?_r=0, accesat la 17.10.2015

- Armstrong, Karen, *Wahhabism to ISIS:how Saudi Arabia exported the main source of global terrorism*, în <http://www.newstatesman.com/world-affairs/2014/11/wahhabism-isis-how-saudi-arabia-exported-main-source-global-terrorism>, accesat la 28.02.2015
- Barrell, Ryan, *Islamic State Flags Flying in Bosnian Village Gornja Maoca Ordered Down*, în http://www.huffington.co.uk/2015/02/06/isis-isisil-flag-bosnia-gornja-maoca_n_6630852.html, accesat la 07.02.2015
- Becatoros, Elena , *Greece Racist Attacks Increase Amid Financial Crisis*, în http://www.huffingtonpost.com/2012/11/12/greece-racist-attacks_n_2116302.html, accesat la 13.08.2015
- Bedir-Khan, Emir Kamuran, *The Kurdish Question*, 1960, în bnk.institutkurde.org/images/pdf/F658EZNBVK.pdf, accesat la 15.02.2014
- Bissett, James, *War on terrorism scipped the KLA*, în National Post, 13 November 2001
- Botezatu, Cristina, *Virginele din Albania care trăiesc și arată ca niște bărbați: nu am niciun regret*, în <http://www.evz.ro/virginele-din-albania-care-traiesc-si-arata-ca-niste-barbati-nu-am-niciun-regret-foto-1086637.html>, accesat la 13.02.2016
- Bouthoul, Gaston, *Le terrorisme en Etudes Polemologique*, în „Revue Francaise de Polemologie”, 1973, no. 8
- Bruno, Greg, *Inside the Kurdistan Workers Party (PKK)*, în <http://www.cfr.org/turkey/inside-kurdistan-workers-party-pkk/p.14576>, accesat la 22.09.2015
- Cagaptay, Soner, *Can the PKK Renounce Violence*, în <http://www.meforum.org/1060/can-the-pkk-renounce-violence>, accesat la 08.10.2015
- Cengiz, Gunai, *Flags against fears and uncertainties*, in Turkis Polcy Quarterly, 2006, vol.5, nr.4
- Chifu, Iulian, *Pulsul planetei. Terorismul de lângă noi:primul sinucigas albanez în Statul Islamic*, în <http://www.evz.ro/pulsul-planetei-terorismul-de-lângă-noi-primul-sinucigas-albanez-in-statul-islamic.html>, accesat la 19.05.2015
- Chossudovsky, Michel, *Washington behind terrorist Attacks in Macedonia*, în <http://www.antiwar.com/rep/chuss6.html>, accesat la 05.04.2015

- Ciuceanu, Radu, *Imaginea mișcării naționale de rezistență în epoca de tranziție*, în *Sovietizarea nord-vestului României. 1944-1950*, Satu Mare, Editura Muzeului Sătmărean, 1996
- Cohen, Roger, *Balkani Gyren of War, Spinning Onto Film*, în „New York Times”, Secțiunea 2, 12 martie 1995
- Iuliu Crăcană, *Stalinizarea și destalinizarea justiției în România comunistă*, în *Stalinizare. Destalinizare. Evoluții instituționale și impact social*, coordonatori Cosmin Budeancă și Florentin Olteanu, Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc. Memorialul , Rezistenței Anticomuniste “Țara Făgărașului”, București, Editura Polirom, 2014
- Cummings, Richard H., *Ultimul tango la Munchen: Carlos Șacalul și atentatul de la Radio Europa Liberă*, în www.historia.ro/exclusiv-web/general/articol/ultimul-tango-munchen-carlos-sacalul-atentatul-radio-europa-libera, accesat la 30.12.2013
- Curdy, Lincoln G.Mc, *Remembering Ambassador Rodger Davies*, în <http://www.internationalpolicydigest.org/2012/08/21/remembering-ambassador-rodger-davies/>, accesat la 09.07.2015
- Domazetovska, Marina, *Al Queda and NATO Join Hands in Supporting NLA Terrorists in Macedonia*, în *Aktuel Weekly*, Scopje, 3 March 2002, Centre for Reserch on Globalisation (CRG)
- Drăghici, Mihai, *9 islamiști judecați în Albania pentru activități teroriste*, în <http://www.mediafax.ro/externe/noua-islamistii-judecati-in-albania-pentru-activitati-teroriste-14003461>, accesat la 08.05.2015
- Dunja Rihtman –Augustin, *The communal Family Between Real and Imagined Order*, în hrcak.srce.hr/file/81877, accesat la 28.12.2013
- Dwight E. Lee, *The origini of Pan-Islamism*, “The american historical review”, vol.47, no.2 (Jan.1942), publicat de American Historical Association
- Eccles, Bob și Walker, Michael în „Rising Press” în conlucrare cu „Naționalist books”, BCM Kursaal Anglia
- Fermour, Patrick Leigh, *Mani-Travels in the Southern Peloponnese*, London:John Murray, 1958, în <http://www.batsav.com/pages/leigh-fermor-vendetta-and-blood-feud-in-the-mani.html>, accesat la 27.01.2014

- Gaidău, Ion, *Combatanții kurzi din Irak, Siria și Turcia și-au unit forțele pentru a lupta împotriva Statului Islamic*, în <http://www.mediafax.ro/externe/combatantii-kurzi-din-irak-siria-si-turcia-si-au-unit-forțele-pentru-a-lupta-impotriva-statului-islamic-13049779>, accesat la 08.10.2015
- Goncearov, Vitalie, *Vaticanul acuză wahhabismul bosniac*, în <http://karadenizpress.ro/kara/vaticanul-acuza-wahhabismul-bosniac/> accesat la 03.02.2015
- Grivas, George, *The Guerrilla War*, în <http://www.cyprus-conflict.net/grivas.html>, accesat la 09.07.2015
- Hafizoglu, Rufiz, *What makes ASALA and IS similar*, în <http://www.azernews.az/analysis/80258.html>, accesat la 13.10.2015
- Halman, Timothy, *Foreign Fighters from the Westwrn Balkans in Siria*, în <http://www.ctc.usma.edu/posts/foreign-fighters-from-the-westwrn-balkans-in-syria>, accesat la 04.04.2015
- Hammarberg, Thoman, Comissioner for Human Rights of the Council of Europe, Comments of the Greek Authorities following is visit to Greece on 8-10 December 2008, Issue Reviewed of Minorities, în http://www.coe.int/t/commissioner/Activities/countryreports_eu.asp, accesat la 30.08.2015
- Hammel, Eugen A., *The Zadruga as a process*”, in „*Household and Family in Past Time*, Cambridge University Press, 1972, p.370, în „Mith-Maching in European Family History (The Zadruga Revizited)”, by Maria Todorova, în www.theislamistsarecoming.com/sites/default/files/op%2019.pdf
- Haut, Francois, *Kurdish Extremism and Organised Crime:the Kurdistan Workers Party*, Pan European Turkish Organised Crime Conference, London, march, 1998
- Hrvatsko Zadružno Pravo, art.1 (M.Vezic, Pomocnik za javnu opravu, Zagreb, 1884), în *Mith-Maching in European Family History (The Zadruga Revizited)*, by Maria Todorova, în www.theislamistsarecoming.com/sites/default/files/op%2019.pdf, accesat la 28.12.2013
- Imset, Ismet G., *The PKK: Freedom Fighters or Terrorists?*, în <http://kurdistan.org/the-pkk-greedom-fighters-or-terrorists/>, accesat la 22.09.2015

- Iurie, Gogu, *Apariția și evoluția problemei kurde*, în <http://www.vistieria.ro/Istoria-universala-Articole/Articole-Perioada-contemporana/Apari%C5%A3ia-%C5%9Fi-evolu%C5%A3ia-problemei-kurde.html>, accesat la 13.02.2014
- Ivsic, Milan, *Temelji seljackoga zakonika*, Zagreb, 1933, p.18, în „Mith-Maching in European Family History (The Zadruga Revizited)”, by Maria Todorova, în www.theislamistsarecoming.com/sites/default/files/op%2019.pdf, accesat la 28.12.2013
- Jankova, Vladimira, *Wahhabism in the Balkans. The Case Study of Bosnia and Herzegovina*, Univerzita Karlova Praze, Fakulta Socialnich Ved, Institut Politologických Studii, Praga, 2014, în <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/download/120167350>, accesat la 08.02.2015
- Jazexhi, Olsi, *The Islamic State and the Balkans. Washington Sends in Prosecutors and Counter-Terrorism Advisers*, în <http://www.globalresearch.ca/the-islamic-state-and-the-balkans-washington-sends-in-prosecutors-and-counter-terrorism-advisers/5414445>, accesat la 10.05.2015
- Kacialiu, Konstantin, *Jurnalul balcanic: Luptătorii algerieni din Bosnia*, în http://romanian.ruvr.ru/2013_07_29/jurnal-balcanic-Luptatorii-algerieni-din-Bosnia-2720/, accesat la 05.02.2015
- Kacialin, Konstantin, *Jurnalul balcanic: Terorismul musulman în Bosnia și Herțegovina*, în http://romanian.ruvr.ru/2013_07_22/Jurnalul-balcanic-Terorismul-musulman-in-Bosnia-si-Hertegovina-2873/, accesat în 31.01.2015
- Karajkov, Risto, *Macedonia: Is it terrorism?*, în <http://www.balcaniicaucaso.org/eng/Regions-and-countries/Macedonia/Macedonia-is-it-Terrorism-118381>, accesat la 04.04.2015
- Karadaghi, Kamran, *The Two Gulf Wars: The Kurds on the World Stage, 1979-1992*, în https://books.google.ro/books?id=W78I4hK0JLQC&pg=PA214&lpg=PA214&dq=The+Kurds+on+the+World+Stage,+1979-1992&source=bl&ots=vlqDcyw98m&sig=_F7oWOHrIJiMkfJV3L1y7BAPicU&hl=ro&sa=X&ved=0ahUKEwj82eb_2ZrOAhXSyRoKHQIMBm0Q6AEIGjAA#v=onepage

&q=The%20Kurds%20on%20the%20World%20Stage%2C%201979-1992&f=false,
accesat la 15.10.2015

- Karcic H., *Islamic Revival in Post-Socialist Bosnia and Herzegovina: International Actors and Activities*, Journal of Muslim Minority Affairs, vol.30, no.4 (december 2010)
- Kazim, Hasnain, *Energekon Verdicts: Erdogan Silences Dissent in Divided Turkey*, în <http://www.spiegel.de/international/world/verdicts-in-turkish-energekon-trial-reflect-deep-division-a-914924.html>, accesat la 15.10.2015
- Kim, Julie, *Macedonia: Country Background and Recent Conflict*, Congressional Reserch Service, The Library of Congress, în http://www.pards.mobi/crs_country/CRSRpartMacedoniaCountryBackgroundAndRecentConflict%28November72001%29Updated.pdf, accesat la 05.04.2015
- Kharel, Gopi Chandra, *Israeli Embassy in Greece Attacked: Men on Motorcycle Fire Shots in Pre-Dawn Anbush*, în <http://www.ibtimes.co.in/israeli-embassy-greece-attacked-men-motorcycle-fire-shot-pre-dawn-ambush-616940>, accesat la 06.08.2015
- Koran, Laura, *U.S. works with Turkey on ISIS but is wory of its politics*, în <http://edition.cnn.com/2015/08/25/politisc/turkey-elections-isis-syria-iraq/>, accesat la 17.10.2015
- Kuhner, Jeffrey T., *Radical islam in the heart of Europe*, în <http://www.washingtontimes.com/news/2011/nov/10/radical-islam-in-the-heart-of-europe/>, accesat la 07.02.2015
- Lasheras, Francisco de Boija, *Eight inconvenient truths on Bosnia and EU policy in the Western Balkans*, în http://www.ecfr.eu/article/commentary_eight_inconvenient_truths_on_bosnia_and_eu_policy_in_the_west333, accesat la 15.02.2015
- Licursi E.P., *The Energekon Case and Turkey's democratic aspiration*, în <https://freedomhouse.org/blog/energekon-case-and-turkey%E2%80%99S-democratic-aspirations>, accesat la 15.10.2015
- Makhmudov, Murad și Walker, Lee Jay, *Destabilization of Afghanistan, Bosnia, Libya, Irak and Siria: Terrorist Networks and Tripartite of Forces*, în <http://global->

- security-news.com/2015/01/26/destabilization-of-afghanistan-bosnia-libya-irak-and-syria-terrorist-networks-and-tripartite-of-forces/, accesat la 03.02.2015
- Malm, Sara, *Ex Golden-Dawn members reveal how greek neo-Nazi party organised assaults militias to hunt down immigrants in the street*, în <http://www.dailymail.co.uk/news/article-2440035/Ex-Golden-Dawn-members-reveal-Greek-neo-Nazi-perty-organised-assault-militias-hunt-immigrants-street.html>, accesat la 13.08.2015
 - Malsang, Isabel, *Greece Racist Violence Grows Amid Financial Crisis*, în http://www.huffington.post.com/2013/07/15/greece-racist-violence-grows_n_3596681.html, accesat la 13.08.2015
 - Marijan, Branka și Guzine, Dejan, *The Politics of the „unfinished Business: Bosnia Police Reform*, în <http://www.isn.ethz.ch/Digital-Library/Articles/Detail/?id=181189&ing=en>, accesat la 05.02.2015
 - Martin Von Bruinessen, *The Kurds in Turkey*, MERIP Reports, no.121, „State terror in Turkey”, feb.1984
 - Mc Dowall, David, *The Kurds*, Minority Rights Group, 1996, British Library Catalogue in Publication Data
 - Meyer, Craig Pyesjosh și Rempe, William C., *Terrorists Use Bosnia as Base and Sanctuary*, în <http://www.balkanpeace.org/index.php?index=article&articleid=13931>, accesat la 01.02.2015
 - Mihăilescu, Vintilă, *Cea mai mică unitate socială. Despre gospodărie, zadruga și devălmășie*, în www.cooperativag.ro/vintila-mihailescu-cea-mai-mica-unitate-sociala/, accesat la 28.12.2013
 - Muller, Mark; Brighman, Claire; Westrheim, Kariane; Yildiz, Kerim, *International Conference on Turkey, the Kurds and UE*, European Parliament, Brussels, 22-23 November, 2004
 - Nabib, Irfan, *Radical face of Saudi Wahhabism*, în <http://www.thehindu.com/opinion/op.ed/radical-face-of-saudi-wahhabism/article6612018.ece>, accesat la 28.02.2015

- Nesnil, Marianne, *Kosovo 1999: explozia întârziată a unui model politic occidental în Balcani*, în “Balcani după Balcani”, Societatea de Antropologie Culturală din România, București, Editura Paideia, 2000
- Nistor, Andrei Ștefan, *Un termen de comparație pentru înțelegerea războiului din Liban: conflictul asimetric dintre statul turc contemporan și PKK*, în „Revista Institutului Diplomatic Român”, nr. 2
- Onar, Nora Fisher și Ozgunec, Merie, *How Deep a Transformation? Europeanization of Greek and Turkish Minorities Policies in International Journal on Minority and Group Rights*, volume 17, 2010
- Orzechowska, Ida, *The Hidden Growth of Islamic Extremism in Kosovo*, în www.neweasterneurope.eu/interviews/1301-the-hidden-growth-of-islamic-extremism-in-kosovo, accesat la 25.06.2015
- Pappas, Nicholas C.J., *Between Two Empires: Serbian Survival in the Years After Kosovo*, în militaryrevolution.s3.amazonaws.com/Primarysources/ppas2.pdf, accesat la 14.02.2014
- Parlog, Nicu, *Mujahedinii-Luptătorii Profetului*, în <http://www.descopera.ro/cultura/2868427-mujahedinii-luptatorii-profetului>, accesat la 05.02.2015
- Pehar, Drazen, *Bosnia the international community and Izetbegovic’s project of dediscoursification* în <http://www.transconflict.com/2014/11/bosnia-international-community-izetbegovics-project-dediscourtification-121/>, accesat la 07.02.2015
- Philips, L. , *Remove the PKK From the Terror List*, în http://www.huffingtonpost.com/david-l-philips/pkk-terror-group-status_b_3289311.html, accesat la 22.09.2015
- Plakodas, Spyridon A., *The PKK and the Guerrilla Tradition of Turkey’s Kurds*, în <http://www.rubincenter.org/2015/02/the-pkk-and-the-guerrilla-tradition-of-turkeys-kurds/>, accesat la 08.10.2015
- Popescu, Nicolae, *Mișcarea secretă grecească Eteria și românii*, în foaianationala.ro/eteria-si-romanii.html, accesat la 29.12.2013
- Pretenderis, Jannis pe <http://www.dw.com/ro/grecia-amenin%c5%A3at%c4%83-de-terorism/a-17348001>, accesat la 03.07.2015

- Rakic M., Jurisic D., *Wahhabism as a militant form of islam on Europe's doorstep*, *Studies in Conflict and Terrorism* 35 (9), September 2012
- Rakitsch, Ljubiza, *Die hansliche Erziehung in der Serbiscen Sadruga zur Zeit der turkischen Herrschaft*, Inaugural- Dissertation zur Erlangung der Doktorwurde der hohen philosothischen Fakultat der Universitat Zurich, Leemann and Co., 1914
- Rogojan, Amel I., *Albania Mare-cutremuru viitor al Balcanilor?*, în <http://www.artemis.ro/analize/2938-albania-mare-cutremurul-viitor-al-balcanilor.html>, accesat la 08.05.2015
- Safran, William, , *Diasporas in Modern Societies:Myths of homeland and return*, in *Diaspora*, 1, No.1, 1991
- Savich, Carl, *The Greater Albania Ideology and the Macedonia Conflict*, în <http://www.serbianna.com/columns/savich/018.html>, accesat la 05.04.2015
- Schlesinger, Sarah, *Wahhabism: A Forgotten Legacy of the Bosnian War*, în <http://www.nationalreview.com/corner/282482/wahhabism-forgotten-legacy-bosnian-war-sarah-schlesinger>, accesat la 05.02.2015
- Scott, Peter Dale, *9/11 & War on Terrorism Intelligence, US, NATO, War Agenda*, în <http://www.globalresearch.ca/the-us-al-qaeda-alliance-bosnia-kosovo-and-now-libya-washington-s-an-going-collusion-with-terrorists/25829>, accesat la 05.02.2015
- Secheșan, Valentina-Tania, op.cit., p.109 și Soner Cagaptay, *Can the PKK Renounce Violence?*, în <http://www.meforum.org/1060/can-the-pkk-renounce-violence->, accesat la 08.10.2015
- Semini, Llazar, *Albania Security Summit on Extremist Recruitmen*, în www.voanews.com/content/ap-albania-hosts-security-summit-on-extremist-recruitmen/2777399.html, accesat la 29.06.2015
- Sicard, Emile, *The Zadruga Community:A Phase in the Evolution of Property and Family in an Agrarian Milieu*, in *Communal Families in the Balkans: The Zadruga*, University of Notre Dame Press, 1976, p.256, în „Mith-Maching in European Family History (The Zadruga Revizited)”, by Maria Todorova, în www.theislamistsarecoming.com/sites/default/files/op%2019.pdf, accesat la 28.12.2013

- Shtuni, Adrian, *Ethnic Albanian Foreign Fighters in Iraq and Syria*, în <http://www.ctc.usma.edu/pasts/ethnic-albanian-foreign-fighters-in-iraq-and-syria>, accesat la 10.05.2015
- Songun, Sevim, *History of PKK in Turkey*, în <http://www.hurriyetdailynews.com/default.aspx?ageid=438&n=history-for-the-pkk-in-turkey-2009-09-14>, accesat la 22.09.2015
- Smith, Jeffrey, *A Bosnian Village's Terrorist Ties; Links to U.S. Bomb Plot Arouse Concern About and Clave of Islamic Guerillas*, în <http://www.balkanpeace.org/index.php?index=/content/wtb/wtb12.incl>, accesat la 01.02.2015
- Stancu, Razvan, *Atentate cu bomba în Grecia*, în http://www.romania-actualitate.ro/atentate_cu_bomba_in_grecia-21071, accesat la 06.07.2015
- Stanton, Jeremy, *Inside the Bosnian maintain village where locals fly the black flags of ISIS above their homes as jihadists influence spreads*, în <http://www.dailymeil.co.uk/news/article-2940244/A-far-welcoming-village-Entrance-Bosnian-mountain-hamlet-branded-islamic-State-emblem-homes-fly-terrorists-flag-groupe-s-influence-spreads.html>, accesat la 07.02.2015
- Stoian Eleonora Alice, *PKK în contextul situației politice și de securitate din Turcia. Evoluții și tendințe*, Academia Națională de Informații “Mihai Viteazul”, “Managementul informațiilor în combaterea terorismului”, iunie 2010
- Stroiescu, Oana Camelia, *Situația relațiilor diplomatice greco-turce între 1974 și 1999. Disputa egeeană*, în http://www.historia.ro/exclusiv_web/general/articol/situa-ia-rela-iilor-diplomatice-greco-turce-ntre-1974-i-1999-disputa, accesat la 06.07.20152015
- Tanasa, Remus, *Mișcarea secretă grecească eteria și românii*, în foaianationala.ro/eteria-si-romanii.html, accesat la 29.12.2013
- Tarnici, Petar, *Agravarea relațiilor Serbiei cu Macedonia și Muntenegru*, în <http://www.rfi.ro/articol/stiri/politica/agravarea-relatiilor-serbiei-macedonia-muntenegru>, accesat la 04.04.2015

- Tănase, Marius, *Din Kosovo și Bosnia Herțegovina provin mulți luptători jihadiști*, în <http://radar.ro/2014/10/06/din-kosovo-si-bosnia-herțegovina-provin-multi-luptatori-jihadisti/> accesat la 03.02.2015
- Tiulea, Flori, *Forțele kurde preiau controlul în șapte localități din nordul Irakului (coalitie)*, în <http://www.agerpres.ro/externe/2015/08/29/fortele-kurde-preiau-controlul-in-sapte-localitati-din-nordul-irakului-coalitie--03-10-22>, accesat la 08.10.2015
- Todorova, Maria, „Mith-Maching in European Family History (The Zadruga Revizited)”, în www.theislamistsarecoming.com/sites/default/files/op%2019.pdf, accesat la 28.12.2013
- Tsitselikis, Konstantinos, *The Minority Protection System in Greece and Turkey Based on the Treaty of Lausanne (1923) A Legal Overview* în http://www.sophia.de/borjan/BTConference2010/Tsitselikis_Lausanne_system.pdf, accesat la 12.07.2016
- Urs, Mariana-Alina, *Un pas spre comunizare: eliminarea educației religioase din școlile publice*, în *Stalinizare. Destalinizare. Evoluții instituționale și impact social*, coordonatori Cosmin Budeancă și Florentin Olteanu, Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc. Memorialul , Rezistenței Anticomuniste “Țara Făgărașului”, București, Editura Polirom, 2014
- Vela, Justin, *Conviction of alleged coup plotters seen by many as Islamist’s revenge against the army*, în <http://www.aljazeera.com/indepth/features/2013/08/201381175743430360.html>, accesat la 15.10.2015
- Viadi, Marcu, *Turcia convoacă reuniunea de urgență a NATO și reia raidurile aeriene împotriva PKK*, în <http://karadeniz-press.ro/kara/turcia-convoaca-reuniune-de-urgenta-a-nato-si-reia-raidurile-aeriene-impotriva-pkk>, accesat la 08.10.2015
- Vidu, Valentin, *Grecia condamnă atentatul terorist contra Ambasadei Israelului din Atena*, în <http://www.mediafax.ro/externe/grecia-condamna-atentatul-terorist-contrambasadei-israelului-din-atena-13717310>, accesat la 03.07.2015
- Vidu, Valentin, *Președintele Massud Barzani cere PKK să se retragă din Kurdistan după ce Turcia a ucis civili*, în <http://www.gandul.info/international/presedintele->

- [massud-barzani-cere-pkk-sa-se-retraga-din-kurdistan-dupa-ce-turcia-a-ucis-civili-14660449](#), accesat la 08.10.2015
- Vittorelli, Natascha, *An Other of One's Own-Pre-WWI South Slavic Academic Discourses on the Zadruga* în <http://soi.journals.yorku.ca/index.php/soi/article/view/8028/7195>, accesat la 27.12.2013
 - Vucievic, Ivan, *Wahhabi Movement-with case of Bosnia and Serbia*, Thessaloniki, University of Macedonia, Department of Balkan, Slavic and Oriental Studies, 2013, în <https://dspace.lib.nom.gr/bitstream/2159/15976/3/VucievicIvanMsc2013.pdf>, accesat la 05.02.2015
 - Ziaka, Angeliki, *Muslims and Muslim Education in greece*, în http://www.academia.edu/9932183/Muslims_and_Muslim_Education_in_Greece_2009, accesat la 12.07.2016
 - Zlatan Music, *Encountering the Whabi Movement in Bosnia: The Benefits of Social Network Analysis*, in Intelligence Management and Police Harmonization”, Central European University Department of Public Policy, Budapest, Hungary, 2012, p.12 în www.etd.ceu.hu/2012/music_zlatan.pdf, accesat in 08.02.2015
 - Winnifrieth, Tom J., *Southern Albania, Northern Epirus: Survey of a Disputed Ethnological Boundary*, în http://www.farsarotul.org/nl17_1.htm/, accesat la 09.07.2015

4. Documente

- *Acordul de la Dayton*, în <http://www.nato.int/ifor/gfa/gfa-home.htm>, accesat la 13.01.2014
- *Bosnia and Herzegovina Progress Report*, October 2014 în http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/key_documents/2014/20141008-bosnia-and-herzegovina-report_eu.pdf, accesat la 07.02.2015
- *Carta O.S.C.E. pentru Prevenirea și Combaterea Terorismului*, în <https://ccdcoe.org/sites/default/files/documents/OSCE-021207-OSCECharterTerrorism.pdf>, accesat la 26.07.2016
- *Case of Sidiropoulos and Others v. Greece 41*, App.No.57/1997/841/1047, Eur.Ct.H.R.(July 10, 1998), în

- <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-58205> accesat la 30.08.2015
- *Conceptul Militar de Apărare Împotriva Terorismului al NATO*, în Vasile Fulga, Cristina Fulga, Dan V. Fulga, *Ucideți teroarea. Terorism. Antiterorism. Contraterorism*, Editura Centrului Tehnic Editorial al Armatei, București, 2009
 - *Convenția pentru prevenirea și combaterea terorismului*, adoptată de Liga Națiunilor, în <https://www.wdl.org/en/item/11579/view/1/15/>, accesat la 26.07.2016
 - *Decision of Areios Pagos*, No.1448/2009, Civil Section, în <http://www.areiospagos.gr/eu/Index.htm>, accesat la 30.08.2015
 - *Decizia cadru 2002/475/JAI a Consiliului*, din 13 iunie 2002 în <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=URISERV%3A133168>, accesat la 16.01.2014
 - *Decizia cadru 2002/475/JAI*, în <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex:32002F0475>, accesat la 13.01.2014
 - *European Court of Human Rights, Greece Found Responsible of Discriminating Against Muslim Mother*, în http://www.loc.gov/lawweb/servlet/lloc_news?disp3_1205401439_, accesat la 13.08.2015
 - *Greece : Status of Minorities*, în <http://www.loc.gov/law/help/greece-minorities/greece.php>, accesat la 13.08.2015
 - *Marele jurământ al Eteriei*, în Andrei Oțetea, Nichita Adăniloiaie, Nestor Camariano, Sava Innovici, Ion Neacșu, Alexandru Vianu, *Documente privind istoria României. Răscoala din 1821. Eteria în principatele Române*, vol.IV, Editura Academiei Republicii Populare Române
 - Oțetea, Andrei; Adăniloiaie, Nichita; Camariano, Nestor; Innovici, Sava; Neacșu, Ion; Vianu, Alexandru, *Documente privind istoria României. Răscoala din 1821. Eteria în principatele Române*, vol.IV, Editura Academiei Republicii Populare Române
 - *Planul de Acțiune Împotriva Terorismului*, în Vasile Fulga, Cristina Fulga, Dan V. Fulga, *Ucideți teroarea. Terorism. Antiterorism. Contraterorism*, Editura Centrului Tehnic Editorial al Armatei, București, 2009

- *Planul de acțiune pentru lupta împotriva terorismului*, adoptat de Consiliul Ministerial al O.S.C.E. a adoptat, la București, la 3-4 decembrie 2001- Vasile Fulga, Cristina Fulga, Dan V. Fulga, *Ucideți teroarea. Terorism. Antiterorism. Contraterorism*, Editura Centrului Tehnic Editorial al Armatei, București, 2009
- Porumbescu, I., *Amintiri*, Cluj, Editura Dacia, 1978
- *Programul de Apărare Împotriva Terorismului (D.A.T.)*, în Vasile Fulga, Cristina Fulga, Dan V. Fulga, *Ucideți teroarea. Terorism. Antiterorism. Contraterorism*, Editura Centrului Tehnic Editorial al Armatei, București, 2009
- *Proiectul legii Junilor Turci*, în Sergiu Selian, *Istoria unui genocid ignorat*, București, Silex-Casa de Editură, Presă și Impresariat SRL, 1994
- *Rezoluția Parlamentului European referitoare la Raportul privind progresele înregistrate de Albania în 2014*, în <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+MOTION+B8-2015-0358+0+DOC+XML+VO//RO>, accesat la 24.04.2015
- *Scrisoare a bolșevicilor către comuniștii germani*, publicată în ziarele din Odesa la 31 decembrie 1919, în Husărescu Z.I., *Mișcarea subversivă în Basarabia*, Chișinău, Atelierele imprimeriei Statului din Chișinău, 1925
- *Strategia Națiunilor Unite de Combatere a Terorismului- Rezoluția și Planul de Acțiune (A/RES/60/2008)*, în <http://www.un.org/en/terrorism/strategy-counter-terrorism.shtml>, accesat la 14.01.2014
- *Strategia Politicii Europene de Securitate și Apărare*, în http://www.eas.europa.eu/csdp/about-csdp/security_strategy_for_europe/index_en.htm, accesat la 14.01.2014
- *The Former Yugoslav Republic of Macedonia Progress Report*, în http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/key_documents/2014/20141008-the-former-yugoslav-republic-of-macedonia-progress-report_eu.pdf, accesat la 05.04.2015
- U.N.Human Rights Council, *Report of the Independent Expert of Minority Issue*, în <http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/RegularSessions/Session25/Pages/ListReports.aspx>, accesat la 26.07.2016

5. Webografie

- www.aafdutm.ro/revista/anul-ii/terorismul-repere-istorice/, accesat la 12.01.2014

- adevarul.ro/international/in-lume/kgb-ul-a-luat-decizia-a-l-elimina-fizic-papa-ioan-paul-ii-lea-1981-1_50ba04207c425a663b007ed/index.html, accesat la 28.12.2013
- http://adevarul.ro/international/europa/turcia-procurorul-luat-ostatic-intr-o-instanta-istambul-minut-1_551b82e6448e03cofd1ad4ee/index.html, accesat la 15.10.2015
- www.agerpres.ro/externe/2015/11/11/kosovo-suspenda-aplicarea-unui-acord-crucial-cu-serbia-07-02-57, accesat la 08.12.2015
- <http://www.agerpres.ro/externe/2015/08/11/turcia-va-continua-ofensiva-pana-cand-nu-va-mai-ramane-niciun-singur-terorist-in-tara-erdogan-20-10-05>, accesat la 17.10.2015
- <http://www.aktual24.ro/reincepe-razboiul-in-fosta-iugoslavie-gherile-albaneze-audeschis-focul-in-macedonia>/accesat la 18.05.2015
- www.alar.ro/n63/ethnos-c451/kanun_si_kuvend_in_cultura_poporului_albanez, accesat la 17.11.2013
- <http://www.aljazeera.com/news/europe/2013/08/20138512358195978.html>, accesat la 15.10.2015
- www.analyzegreece.com/topics/far-right/item/239-the-shrebenica-massacre-and-the-role-of-greek-volunteers, accesat la 09.09.2015
- www.armenianreality.narod.ru/terror.html, accesat la 13.11.2015
- <http://www.balkaninsight.com/en/article/inzko-international-overseenig-bosnia-still-needet>
- <http://www.balkanpeace.org/index.php?index=/contend/library/misc1/temp13.incl>, accesat la 05.02.2015
- <http://www.balkaneu.com/albania-removed-list-countries-monitored-funding-terrorism-money-laundering/>, accesat la 10.05.2015
- <http://www.bbc.com/news/world-europe-17217956>, accesat la 09.07.2015
- Biblioteca.regielive.ro/proiecte/drept-civil/crima-organizata, accesat la 14.01.2014
- <http://www.britanica.com/biography/Makarios-III>, accesat la 09.07.2015
- www.ccpb.ro/despre-bioterrorism/definirea_terrorismului, accesat la 12.01.2014
- <http://www.cfr.org/Greece/november-17-revolutionary-peoples-struggle-revolutionary-struggle-greece-leftists/p9275>, accesat la 02.08.2015

- <https://www.congress.gov/bill/114th-congress/senate-resolution/140/text?q=%7B%22search%3A%5B%22turkey%22%5D%7D&resultindex=5>, accesat la 17.10.2015
- <http://www.cotidianul.ro/premierul-albaniei-unirea-cu-kosovo-este-inevitabila-si-indiscutabila-259532/>, accesat la 19.05.2015
- http://www.cyprus-conflict.net/renewal_of_violence%20-%20'57-58.html, accesat la 09.07.2015
- <http://www.dailymail.co.uk/news/article-43179/Woman-carrying-bomb-killed-Athens-blast.html>, accesat la 13.08.2015
- <http://didyouknow.org/history/kosovo/>, accesat la 16.11.2013
- <http://www.dw.de/pope-francisc-condemns-religions-extremism-during-albania-visit/a-17937772>, accesat la 23.05.2015
- http://ec.europa.eu/enlargement/countries/detailed-country-information/albania/index_eu.html, accesat la 26.11.2013
- http://ec.europa.eu/enlargement/countries/detailed-country-information/serbia/index_eu.htm, accesat la 27.05.2015
- http://www.economica.net/bosnia-hertegovina-un-butoi-cu-pulbere-3-000-de-potentiali-teroristi-pe-teritoriul-sau-servicii-de-informatii_94868.html, accesat la 31.01.2015
- http://eeas.europa.eu/delegations/albania/eu_albania/political_relations/index_eu.htm, accesat la 27.05.2015
- <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=URISERV%3A133168>, accesat la 16.01.2014
- <http://www.europalibera.org/archive/news/20021205/445/445.html?id=1383193>, accesat la 05.04.2015
- <http://www.europalibera.org/archive/news/20101101/445/445.html?id=2207644>, accesat la 06.08.2015
- www.evz.ro/focarul-de-terorism-al-balcanilor-agentii-inactivi-spioni-si-potentiali-jihadisti-inclusiv-la-nivel-politic.html, accesat la 22.01.2015
- <http://www.frontpress.ro/2014/04/bosnia-ii-ameninta-cu-inchisoarea-pe-jihadistii-care-au-ajutat-la-crearea-statului-musulman-din-balcani.html>, accesat la 06.02.2015

- <http://www.frontpress.ro/2013/11/tineri-nationalist-inpuscati-mortal-in-plina-strada.html>, accesat la 06.07.2015
- <http://www.globalreserch.ca/articles/MNA110A.html>, accesat la 05.04.2015
- <http://www.globalsecurity.org/military/world/para/eoka.htm>, accesat la 07.07.2015
- <http://www.globalsecurity.org/military/world/para/pkk.htm>, accesat la 08.10.2015
- <https://www.gov.uk/foreign-travel-atvice/greece/terrorism>, accesat la 27.07.2015
- <http://www.history.navy.mil/reserch/library/online-reading-room/title-list-alphabetically/i/islamic-terrorist-and-the-balkans.html>, accesat la 10.05.2015
- <http://www.historyofmacedonia.org/ConciseMacedonia/ShortHistory.html>, accesat la 04.03.2015
- www.humanrightsfirst.org/resource/greece-s-procesution-golden-dawn, accesat la 09.09.2015
- <http://www.infosapientia.ro/News/tabid/70/articleType/ArticleView/articleId/684/30-de-ani-de-la-atentatul-asupra-Papei-Ioan-Paul-al-II-lea.aspx>, accesat la 28.12.2013
- intocyprus.blogspot.ro/2014/04/1-aprilie-1955.html, accesat la 03.09.2015
- <http://jurnalul.ro/stiri/externe/al-qaida-pregateste-atacuri-teroriste-in-balcani-655399.html>, accesat la 08.05.2015
- <http://karadeniz-press.ro/kara/nato-promite-sprijin-puternic-turciei-impotriva-terorismului/>, accesat la 08.10.2015
- <http://karadeniz-press.ro/kara/turcia-convoaca-reuniune-de-urgenta-a-nato-si-reia-raidurile-aerene-impotriva-pkk>, accesat la 08.10.2015
- <http://www.kultur.gov.tr/EN,32313/asala.html>, accesat la 13.10.2015
- <http://kurir.mc/eu/?p=40111>, accesat la 04.04.2015
- www.loc.gov/crsinfo/, accesat la 16.01.2014
- <http://www.loc.gov/law/help/foreign/fightels/treatment-of-foreign-fightels.pdf>, accesat la 19.05.2015
- <http://www.mediafax.ro/externe/4-barbati-arestati-in-grecia-in-ancheta-privind-atentatele-dejucate-in-belgia-13771569>, accesat la 06.08.2015
- <http://www.meforum.org/1060/can-the-pkk-renounce-violence>, accesat la 08.10.2015
- <https://mideastwine.wordpress.com/2013/05/30/more-good-news-wahhabis-in-bosnia-recruiting-for-syrian-jihad/>, accesat la 06.02.2015

- www.miscarea-legionara.net/doc_scurtistoric.html, accesat la 08.02.2014
- <http://www.mirror.co.uk/news/world-news/greece-debt-crisis-anti-austerity-protests-6074666>, accesat la 13.08.2015
- <http://www.nationalisti.ro/2014/09/statul-islamic-formeaza-celule-teroriste-grecia/> accesat la 03.07.2015
- http://www.nato.int/cps/en/natolive/topisc_48891.htm, accesat la 10.05.2015
- <http://www.nctc.gov/site/groups/greek.html>, accesat la 27.07.2015
- <http://news.russiatoday.ro/vizita-istorica-a-premierului-serbiei-in-albania/>, accesat la 27.05.2015
- <https://newsint.ro/global-news/orientul-mijlociu-extins/sentimentul-anti-american-crestere-turcia/>, accesat la 02.03.2017
- http://www.nytimes.com/aponline/2014/09/21/world/euroe/ap-eu-rel-albania-pope.html?_r=0, accesat la 23.05.2015
- <http://www.refworld.org/docid/53622a00d.html>, accesat la 31.01.2015
- <https://RevolutionaryStruggle.Wordpress.com>, accesat la 02.08.2015
- <http://www.romanalibera.ro/opinii/interviuri/exclusiv-rl-interviu-cu-presedintele-bosniei-si-hertegovinei-balcinii-nu-mai-sunt-pentru-moment-butoiul-cu-pulbere-al-europei-296736>, accesat la 01.02.2015
- <http://www.sarajevotimes.com/usa-embassy-appeals-immediate-possible-adoption-law-prevention-monay-laundering-terrorist-financing/>, accesat la 31.01.2015
- <http://serbianna.com/analysis/archives/1472>, accesat la 10.02.2015
- <http://sputniknews.com/europe/25150421/1021177205.html>, accesat la 10.05.2015
- <https://www.sri.ro/fisiere/studii/cadrullegislativ.pdf>, accesat la 13.01.2014
- <https://srebrenicamassacre1995.wordpress.com/tag/greek-volunteer-guard/> accesat la 09.09.2015
- <http://www.state.gov/j/ct/rls/crt/2013/224826.htm>, accesat la 03.02.2015
- <http://www.state.gov/r/pa/prs/2015/04/240928.htm>, accesat la 06.07.2015
- https://www.stratfor.com/weekly/20090701_ea_return_classical_greek_terrorism, accesat la 27.07.2015

- <http://www.telegraph.co.uk/sport/football/euro-2016/11163898/Serbia-accuses-Albania-of-terrorist-action-with-drone-carrying-flag-as-bath-countries-charged-by-Uefa.html>, accesat la 10.05.2015
- <http://www.theguardian.com/world/2014/jul/16/greek-terrorist-arrested-athens-shootant>, accesat la 02.08.2015
- www.thegreektravel.com/lakonia/mani-towers.html, accesat la 26.01.2014
- <http://thekurdishproject.org/history-and-culture/kurdish-nationalism/pkk-kurdistan-workers-party/>, accesat la 08.10.2015
- timpolis.ro/arhiva/articol-intre-fundamentalism-islamic-si-aracuri-teroriste-9847.html, accesat la 27.01.2014
- www.timpul.md/articol/codul-secret-al-albaniei-ochi-pentru-ochi-dinte-pentru-dinte-13101.html, accesat la 26.01.2014
- <http://tirana.mae.ro/node/484>, accesat la 08.06.2015
- http://www.todayszaman.com/national_dhkp-c-shoots-member-who-planned-to-reveal-groups-ties-to-energekon_297197.html, accesat la 15.10.2015
- <http://turkishweekly.net/news/179536/albania-italy-create-anti-terror-task-force-html>, accesat la 10.05.2015
- <http://www.un.org/en/terrorism/strategy-counter-terrorism.shtml>, accesat la 14.01.2014
- <http://www.voxeurop.eu/ro/content/article/4172051-barlogul-zorilor-aurii>, accesat la 06.07.2015
- <http://www.ziare.com/international/stiri-externe/violente-etnice-in-macedonia-1221952>, accesat la 05.04.2015